

**Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu,
ul. Ofiar Oświęcimskich 5, 50-069 Wrocław**

**WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA PRZEPISÓW O FINANSACH
PUBLICZNYCH**

A. PODSTAWA PRAWNA UDZIELENIA WYJAŚNIEŃ
Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001, Nr 55, poz. 577 z późn. zm.)
B. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIEŃ W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA
Art. 37 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 60 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157 poz. 1240 z późn. zm.), dalej – ufp
C. PRZEDSTAWIENIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO (ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH I PYTANIA (PYTAŃ)
<p>Opis stanu faktycznego (stanów faktycznych), zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) oraz pytanie (pytania) przyporządkowane do przedstawionego stanu faktycznego (stanów faktycznych) lub zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych)</p> <p>W art. 60 ufp wymienione są przykładowe niepodatkowe należności stanowiące dochody Skarbu Państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego. W katalogu tym nie zostały wymienione koszty egzekucyjne naliczane w prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym przez upoważnione gminy. Ze względu na szczególny charakter postępowania egzekucyjnego oraz szczególny charakter należności w postaci kosztów egzekucyjnych gmina o statusie tzw. dużego miasta, której organ wykonawczy (prezydent miasta) jest organem gminy właściwym do prowadzenia postępowania egzekucyjnego (organem egzekucyjnym), zwróciła się z prośbą o wyjaśnienie następujących kwestii:</p> <ul style="list-style-type: none">– czy koszty egzekucyjne naliczane w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez prezydenta miasta, działającego jako organ egzekucyjny gminy, stanowią dochód jednostki samorządu terytorialnego i czy mieszczą się implícite w katalogu środków publicznych stanowiących niepodatkowe należności budżetowe, o których mowa w art. 60 ustawy o finansach publicznych;– czy wysokość umorzonych kosztów egzekucyjnych (jako informację o udzielonych umorzeniach niepodatkowych należności budżetowych) należy ujmować w wykazie, o którym mowa w art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych
D. STANOWISKO WNIOSKUJĄCEGO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO
<p>Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części C.</p> <p>Art. 60 ufp odnosi się do różnego rodzaju należności o charakterze należności niepodatkowych, jednak odnośnie „należności głównych” stanowiących dochód Skarbu Państwa bądź jednostki samorządu terytorialnego. Natomiast koszty egzekucyjne stanowią jakby „produkt uboczny” powstały dopiero na etapie skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego, w celu przymusowego wyegzekwowania tychże „należności głównych”. Organ egzekucyjny nie ma wpływu na wysokość kosztów egzekucyjnych, moment ich powstania, czy częstotliwość pobrania, bowiem okoliczności, w których nalicza się te koszty, ich wysokość, okoliczności umorzenia czy rozłożenia na raty określa ściśle ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2005 r. Nr 229 poz. 1954 ze zm.). W przepisach prawnych przysnaje się kosztom egzekucyjnym również specjalny status, polegający między innymi na pierwszeństwie ich zaspokajania przed należnością główną.</p> <p>Koszty egzekucyjne podlegają umorzeniu w przypadkach enumeratywnie wymienionych w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – art. 64e.</p>

E. WYJAŚNIENIA REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ WE WROCŁAWIU UDZIELONE W TRYBIE ART. 13 PKT 11 USTAWY O REGIONALNYCH IZBACH OBRACHUNKOWYCH

Stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu do pytania (pytań) przedstawionego w części C.

Koszty egzekucyjne zostały zdefiniowane w ustawie z 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity : Dz. U. z 2005 roku Nr 229, poz. 1954 ze zm.). W myśl art. 64c §1 powołanej ustawy koszty egzekucyjne stanowią: opłaty, o których mowa w art. 64 § 1 i § 6 oraz wydatki poniesione przez organ egzekucyjny. Wysokość opłat za poszczególne czynności egzekucyjne jest z góry określona, natomiast wydatkami egzekucyjnymi są koszty faktycznie poniesione (art. 64b). Ta różnica między opłatami a wydatkami ma zasadnicze znaczenie dla określenia, czy koszty egzekucyjne w całości są **dochodem** niepodatkowym o charakterze publicznoprawnym w rozumieniu art. 60 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm). Skoro wydatki są naliczane w stosunku do egzekwowanego w takiej samej wysokości, w jakiej zostały poniesione, to trudno uznać je w ogóle za dochód (ich każdorazowe wyegzekwowanie będzie stanowiło kompensatę tego co zostało poniesione), inaczej rzecz się ma z opłatami. Ich wysokość jest z góry określona, a więc zupełnie niezależna od faktycznie poniesionych kosztów przez organ egzekucyjny. W świetle powyższego za dochody niepodatkowe o charakterze publicznoprawnym (w rozumieniu art. 60 ust. 1 pkt 7 ustawy o finansach publicznych) należałoby uznać same opłaty, o których mowa w art. 64 ust. 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Temu rozumowaniu wychodzi naprzeciw opis §069 (paragrafu dochodowego klasyfikacji budżetowej), zawarty w rozporządzeniu Ministra Finansów z 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207), zgodnie z którym do tego paragrafu kwalifikuje się **opłaty za czynności egzekucyjne i opłaty za zabezpieczenie należności (pomija się natomiast wydatki)**.

Z art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych wynika, że zarząd jednostki samorządu terytorialnego podaje do publicznej wiadomości kwartalną informację o wykonaniu budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz o udzielonych **umorzeniach należności niepodatkowych, o których mowa w art. 60 ustawy**. Przepis ten (art. 37 ust. 1) został umieszczony w rozdziale „Jawność i przejrzystość finansów publicznych”. Już z samego usytuowania powołanego przepisu w ustawie należy wnioskować o celu sporządzania wykazu, o którym mowa w art. 37 ust. 1 pkt. 1 ustawy – chodzi tu o wykazanie tych czynności organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego, w którym miał on swobodę działania (uznania zasadności umorzenia za słuszne lub nie). W przypadku opłat egzekucyjnych organ egzekucyjny takiej swobody nie ma. Stosownie do treści art. 64e ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji **organ co prawda może umorzyć koszty egzekucyjne, ale tylko w trzech przypadkach określonych w ustawie** (art. 64e §2 pkt 1-3) – wtedy umorzenie będzie obejmowało tak zarówno opłaty jak i wydatki. Natomiast z art. 64e §4a ustawy wynika, że **same opłaty organ umarza** (a więc ma obowiązek), jeżeli opłaty te nie mogą być ściągnięte od zobowiązanego i powstały w zgodzie z prawem wszczętym i prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego przez organ egzekucyjny - a więc tylko w ściśle określonym przypadku, nie podlegającym ocenie.

W świetle powyższego uznać należy, że samo zaliczenie opłat związanych z podejmowanymi przez organ egzekucyjny czynnościami do dochodów niepodatkowych o charakterze publicznoprawnym w rozumieniu art. 60 ustawy o finansach publicznych nie musi decydować o konieczności ich umieszczenia w wykazie o którym mowa w art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Katalog dochodów publicznoprawnych o charakterze niepodatkowym (art. 60 ustawy o finansach publicznych) jest katalogiem otwartym. Nie wszystkie kwalifikujące się do tej kategorii dochody mogą być umarzone na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych (art. 64 ust. 1 ustawy o finansach publicznych), to jest uznaniowo i na wniosek zobowiązanego. Regulacje dotyczące niektórych dochodów zaliczanych do tej grupy mają bowiem charakter szczególny – tak jak np. opłaty związane z czynnościami egzekucyjnymi.

Data udzielenia wyjaśnień

21 czerwca 2010r

Podpis

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
we Wrocławiu
Bogdan Cybulski